

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Bulla Ieiuniorum & supplicationum pro pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

tionis, interdicti, innouationis, protestationis, declarationis, commissionis, mandati, voluntatis & decretorum infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ, 1536. Idus April. Pontificatus nostri, anno secundo.

Anno à Natiuitate Domini 1536.

Inditione 8. die verò 13. mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri D. Pauli, diuina prouidentia Papæ 3. Anno secundo, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt in Sancti Ioannis Lateranen. ac Principis Apostolorum de vrbe Basilicarum, valuis seu portis, dimissis ibidem per aliquod temporis interuallum affixis per nos Thomam Roger & Franciscum de Crofa prælibati S. D. N. Papæ Cursores. Petrus Cornuti magister cursor.

BULLA

IEIUNIORVM, ET SUPPLICATIONVM PRO PACE ET GRATIARVM PROVIDE A. S. D. N. plenissime concessarum.

Cum interpretationibus Domini Petri Rebuffi, Iurium Doctoris & Comitis, in vniuersitate Parisiensi publici professoris, in Senatuq; Supremo ibidem Patroni.

Paulus Episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam.

VO in statu republica Christiana constituta sit, & quæ pericula extremæ calamitatis immineat, satis ab omnib. cognoscei arbitramur. Non enim solum vno malo premimur, sed multis

externis, & internis mixtis. Hinc enim perpetuus Christiani nominis hostis nostris imperiis ac regnis ditatus, & potentior ac vicinior iam factus, reliquiis afflictæ Christianitatis inhians, dissensiones nostrorum principum latus aspiciet.

Neque aspicit solum, sed fouet, & ad suum lucrū vertit. Habet namque domesticum exemplū occupati hoc astu & via per maiores suos, Orientalis Imperii, quod tunc Græci eodem quo nunc nos laboramus morbo, hæresibus & intestinis bellis laborabant. Illinc veron nos, quamuis ex tanto Christianorum populorū numero pauci admodum relictī, tamen hoc non valente, tenuēs viriū nostrarum reliquias assiduē inter nos consumimus, & paratiores ad prædam reddimus, miscendoq; omnia, ac Deum magis ac magis in dies offendendo, omnē operam damus, vt pericula ipsa satis per se ceruicibus nostris imminētia maturentur & augeantur. Quorum malorum omnium radix & principium quoniam est discordia, ideo nos vsque ab initio nostri Pontificatus hoc per Dei gratiam præuidentes, rectum iter tenere & aequum patrem nos omnibus præbere studuimus.

Nota specialia que in hac Bulla conceduntur.

Primum est quod quamuis quilibet teneatur suo confiteri Sacerdoti. *cap. annis viri vsque sexus, de penitentia & remissione,* hic tamen datur facultas cuiilibet eligendi confessorem. Debet tamen eligi idoneus. s. qui catholicus sit, non hæreticus, & qui gratiam sedis Apostolicæ habeat. *cap. veniens de prescriptio.* vbi gloss. dicit per hos excludi excommunicatos, suspensos & interdictos, vt non

possint eos eligere. Is presbyter electus diligenter peccata contentis audire debet. *disto. cap. omnis.*

Secundum speciale est, quod licet is qui ligandi potestatem non habeat nec soluendi. *cap. verbum. de penit. distict. i.* tamen is presbyter electus ratione huius Bullæ absoluendi potestatem habet. *hic.*

Tertium quamuis quedam crimina reseruata sint absolutioni Papæ, vt quando quis verberat clericum atrociter. *ca. si quis suadente. 17. qu. 1.* Hic tamen simplex sacerdos poterit absolvere etiam de Papæ reseruatis, multo fortius de reseruatis episcopis.

Quartum quod de casibus in bulla cœnæ Domini reseruatis nullus præter Papam absolvere possit, vt pote hæreticos, defensores, fautores, receptatores, & eis credentes, nec piratas seu receptatores, auxilium, consilium vel fauorem eis præstantes, imponentes noua vectigalia, falsarios Bullarum, nec eos qui equos, arma, ferrum, vel alia metallorum genera ad Turcas deferunt, nec impediētes victualia Romam deferri, nec, qui venientes peregrinos Romam, vel ibi commorantes offendunt, detinētes Cardinales, vel eos verberantes. Archiepiscopos vel Episcopos eorumque mandatores, qui impediunt cursum literarum Apostolicarum & executionem, qui libertatem ecclesiasticam tollunt seu deprimunt, qui fructus & proventus beneficiorum ecclesiasticorum vsurpant sine causa, qui collectas viris ecclesiasticis imponunt ac decimas, qui spirituales causas à iudicibus ecclesiasticis euocant, & executionem literarum impediunt, qui terras ecclesiæ inuadunt seu retinent: & presbyter qui absoluit in his casibus nisi articulo mortis, nec tunc nisi de stando Romanæ ecclesiæ mandato satisfactione & sufficienti cautione præstitis, etiam prætextu quaruncunque literarum, est excommunicatus, nec potest ab alio absolui quàm à Papa: & alius duodecim pœnis affligitur quas in fine Bullæ

Bulle cenæ Domini scripti. Tamen hic datur sacerdotibus plena facultas, etiam in his casibus absolventi. *Vide textum in extrauag. c. de penit. de penit. & remiss. in extrauag. communibus.*

Quintum quod iste electus presbyter poterit absoluerè a censuris incurfos propter hoc delictum, nempe symoniacus excommunicatus est. *cap. in sinuatum. de Symonia, & hereticus. cap. cum ex inuncto. de heret. & hereticus quia cui conceditur antecedens, & consequens. l. ad rem legation. ff. de procurat. Requiritur tamen quod emendet: quia non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum. per regulam iuris. Peccatum. & hoc vult dicere Bulla, ibi, prauia tamen emendatione cum penitentia. Et sic oportet quod sacerdos imponat penitentiam pro qualitate delicti. *cap. Deus qui. de penitentia. & remissione & in.**

Sextum quod vota regulariter implenda sint, ut infra de voto & voti redemptione, & illud, Voueto & reddite Deo. Tamen hic datur facultas commutandi vota omnia, duobus exceptis, in alia pietatis opera.

Septimum, quod grati & sine quaestu aliquo illa conceduntur, & sic quilibet eas obtinere potest.

Et quia in concedendis indulgentiis quinque requiruntur, ea præfabor.

Primo requiritur potestas ligandi & soluendi, sive autoritas concedendi, quæ ante promotionem non datur. *L. u. 12. cap. Fidelis seruus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam. Ergo super qua familia est constitutus, potest concedere Indulgentias, & sic subditantum profunt. cap. quod ante de penit. & remiss. In eo qui potestatem habet requiruntur sequentia. Primum voluntas sincera & sancta, ut ad bonum finem, ut hic, non per pecuniam. Secundum iusta causa, ibi fidelis & prudens, quia dispensatio est. *cap. & si illa. quest. 7. Tertium promotio. Quartum, ut iurisdictionem in illos habeat. Quintum communitio factæ matris Ecclesiæ. Vnde hæreticus non**

posset ista concedere, nec excommunicatus. Vltimum quod non excedat metas suæ potestatis. *d. cap. cum ex eo. de penit. & remiss.*

Secundo idoneitas requiritur in recipiente: nam actus actiuorum sunt in patiente bene disposito. Thesaurus ecclesiæ membris illius conceditur. *cap. nihil. u. q. 3. Sanctum caribus non datur. cap. in mandatis. 43. distin. & sic idoneitas requiritur. Primo ratione subiectionis. dicit. cap. quod autem. Secundo ut credat concedentem habere talem potestatem. Tertio ratione contritionis, quia contritus esse debet. Quarto ratione implementi actus: & hoc dicit inferius, ibi, qui præmissa adimpleuerint.*

Tertio requiritur pietas, & honor Dei, debent omnes indulgentiæ ad honorem Dei, & fidei exaltationem & augmentum concedi, dicto. *cap. quod autem & Gersonius suo tractatu de Indulgentiis.*

Quarto utilitas in opere cui datur, & ad honorem Dei: ut qui visitauerit templum lucretur centum dies Indulgentiarum. Nempe, quicumque honorificauerit me, honorificabit eum pater meus. *Et gl. in extrauag. i. de penit. in communibus.*

Quinto congruitas in tempore per glossam in dicta extrauagati. prima. Sexagenarius & ultra iuit Massiliam ad conciliandos Imperatorem, & Franciæ Regem & fœdus temporale decem annorum in iuit inter prædictos, licet ante tempus expiratum, fœdus ruptum fuerit. Ecce quomodo summis conatibus studuit se patrem præbere.

Neque aliquid, inquam, omisimus quantum in nobis fuit: quod ad pacem inter Principes Christianos conciliandam attineret, à qua re etsi labores nostri toties ante hac in casu suscepti deterrere nos poterant, volentes tamen cū Apostolo Paulo perseuerare, dū licet, in omni patientia & doctrina, no-

uissi.

uissimè intelligentes Christianos exercitus in hyberna deductos esse, statim nostrum & apostolicæ sedis legatum de latere, ad charissimos in Christo filios nostros Carolum quintum Romanorū Imperatorem, semper Augustum, & Franciscum Francorum Regem Christianissimum iterum pro pace misimus. Verum quum omne datum optimum, desursum proficiscatur à patre luminum, & pax speciale donum sit Dei.

Pacem non habemus propter sex causas: prima quia non puniuntur maleficia. *Eccles. 8.* Secunda abundantia temporalium. *Gen. 3. & Hier. 9.* Tertia, quia non occupamur in pugna contra dæmones, *ad Ephes. 6.* non est nobis colluctatio aduersus carnem. Quarta, quia damna belli non cōsideramus, in quo anima & corpus perditur. *Hierem. 40.* Fortis incidit in fortem, & ambo pariter ceciderunt. Quinta non consideramus dubium belli euentum. *2. Reg. 11.* Varius euentus belli. Sexta quia præcepta Dei non seruamus, nec decimas soluimus. *Hierem. 3. & Esa. 48.* Vtinam attendisses ad mandata mea, facta fuisset sicut flumen pax tua. *gloss. in c. ad apostolicæ in verb. pacem. de re iudic.*

Eam desuper petendam & orandam censentes, ac considerantes quod ad vnius preces diuina prouidentia non concedit, id eam aliquando multiplicatis intercessoribus largiri, & quod per prophetam conqueritur, quod nemo eius iræ precibus & orationibus se opponeret, nec non edocti in sacris literis patres nostros ieiunio & fletu ac orationibus diuina pura fide & sincera charitate factis, Dei

irā sapius placasse, & pro dissidio concordiam, pro bello pacem, & victoriā impetrasse. Idcirco cum multum valeat oratio ecclesiæ assidua, omnes vtriusque sexus fideles tam in alma vrbe nostra, quam in quibuscunque regnis, dominiis, prouinciis, civitatibus, oppidis, terris, & locis, per vniuersum orbem constitutos requiramus & hortamur in domino, vt ad eundem dominum nostrum se conuertendo.

Ad obtinendas has indulgentias septē requiruntur. Primum publicatio, Secundum præparatio orationibus & erogationibus elemosynarum, Tertium ieiunium saltem die sabbati, nisi sint impediti iusto impedimento. Quartum quod procurat à quarta feria vsque ad sabbatum exonerare conscientiam. Si tamen non confessus fuerit, quia dicit procurantes nō perficientes, ob id poterit etiam confiteri die dominico. Quintum quod si die sabbati ieiunium sit, arctiori victu fiat. Sextum quod die dominicæ suscipiat sacrum corporis Christi sacramentum, si tamen vomitum haberet, poterit lucrari. Septimum orare pro calamitatibus, vt eas Deus auferat, & pacem inter Christianos componat. Hæc probantur in textu sequenti.

Postquam ex publicatione per ordinarios locorum facienda præsentium notitiā habuerint, quarta ac sexta feriis immediatè sequentibus, orationibus, & elemosynarum erogationibus vacent, & qui ætatis legitimæ fuerint, nisi iusto impedimento teneantur, saltem die sabbathi sequenti etiam ieiunent interim cordis contritione & oris confessione suam conscientiam

entiam exonerare omni studio procurantes. Et si ipsa die sabbathi aliàs ieiunium ab ecclesia indictum fuerit, illud aliquanto arctiore victus ratione, & cibi potusq; abstinentia quàm ecclesiae ritus communiter consuevit, pro cuiusque tamen viribus obseruent. Utque Deum sibi magis propitium reddant, die dominica, dictam diem sabbathi immediatè sequenti sacratissimum corporis Christi sacramentum deuotè percipiunt, Deum ex intimo cordis exorantes, vt calamitates populi sui pretioso filii sui sanguine redempti, tandem miseratus toti orbi Christiano pacem, vnitatem, & concordiam largiri dignetur, vt sic eius fideles ab omnibus aduersitatibus liberati, & in tranquillitate constituti diuinæ maiestati eius deuotum exhibeant famulatum. Vt autem dictum sacramentum tranquilliori conscientia recipere valeant, nec ab hoc ex absolutionis difficultate retrahantur, atque etiam vt eorum oratio quanto puriori animo, tanto ad impetrandam misericordiam & gratiam diuinæ bonitatis sit acceptior, omnibus & singulis Christi fidelibus supra dictis, vt confessores sibi eligere valeant, presbyteros seculares, vel cuiusvis ordinis regulares, qui confessionibus eorum diligenter auditis.

Si consideremus legem naturæ dicemus, ab ea etiam confessionem emanasse, proinde & nunc quoque necessarium fu-

isse (naturæ enim dicitur ratio, & vrget conscientia, vt quisque confiteatur se peccatorem esse,) quam Deus voluit exigere de Adam, quando clamauit, vbi esset. Sciebat namq; Deus vbi esset, sed extorquere confessionem ab eo cupiebat. *Genes. 3.*

Idem voluit dominus à Cain qui fratrem interfecerat suum, sed is confiteri fratricidium noluit: quamobrem maledictus fuit. *Gen. 4.* sed interna hic tantum requirebatur.

Postea in lege Mosaica triplex reperitur confessio. Quædam generalis, quam sacerdos faciebat pro peccatis totius populi, eamq; præcepit Deus *Leuit. 16. ibi, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israel,* & ista solet fieri etiam nunc in quatuor festis solennibus in aliquibus Franciæ locis. Altera non erat vocalis, sed facta exhibebatur, quia pro peccati qualitate sacrificia offerebantur. *Leuit. 4. & Zach. 6. c.* Vnde cum sacrificium offerebatur, deprehendebat sacerdos, quo genere esset offerens maculatus, & sic facta confitebatur peccatum. *Numer. 5. Leuit. 17. & sequ.* Vbi ponitur hostia quæ fiebat in leprosis, qui quatuor signa habebant lepræ, in capillis, in cute, vultu, & in domo, quæ figuræ erant huius lepræ quam contrahit anima ex peccatis, & *Iosue. 3. ca. da gloriam Deo & confitere atque indica mihi quid feceris, ne abscondas.* Postquam ergo in veteri testamento confessio facta sacerdotibus fiebat pro munerum qualitate, ita & vocalis confessio nunc fieri debet ad peccatorum remissionem.

Cum igitur ex lege naturæ confessio in corde erat, ex lege Mosaica in corde & opere, ob id in lege Evangelica quæ perfectior est, quia lex per Moysen data, est gratia & veritas per Iesum Christum facta est *Ioh. 1. & Matth. 6. Nisi abundauerit iustitia vestra plusquam scribarum & Phariseorum.* Vnde antequam Christus veniret mediator Dei & hominum, non est mirum si non fiebat perfecta confessio, quia nulla erat perfecta reconciliatio. Sed nunc cum iam in lege perfecta, confessio perfecta

fieri Deo & homini eius vices in hac parte gerenti, debet. Quod probatur lege noua. *Mathei. 3. cap.* vbi homines ad Ioannem, ab eo baptizabantur, confitentes peccata sua, & sic illi confitebantur, alioqui ad baptismum eos non admisisset. *Marci. 1. c.* Idem dicit. *Iacobus. cap. 5.* Confitemini alterutrum peccata vestra, & *Iob. 19. cap.* Si erubui in conspectu populi peccata mea confiteri. Sic Salomon. *Ecclesiast. 4. c. in fin.* Non confundaris confiteri peccata tua, & ne subicias te omni homini pro peccato. Ergo peccator debet se subicere alicui homini, & sic confessori, cum prohibeat omni, ergo alicui ignaro, vel Dei inimico vel laico, non, sed alteri idoneo. Sic & quamuis in veteri testamento non esset vocalis instituta, tamen hodie est necessaria. *cap. si. de penit. dist. 1.* Sed cum in veteri testamento clauis coeli nondum essent hominibus datae, frustra ergo confessus quis hominibus fuisset. Sed cum Christus tradiderit clauis hominibus. *Iohan. 20.* Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. voluit vt vocalis confessio hominibus fieret, aliàs frustra datae eis essent, sed Deus nihil facit frustra, nec sacerdotes remittunt non confitentibus eis. Ergo illis est confessio facienda. *ca. quis aliquando. & c. agite. de pen. dist. 1.* Vbi etiam nec poenitentia imponi posset sine confessione, sicut nec medicus pharmacum sine inquisitione morbi. Nam si postquam soluisset Lazarum, dixit Apostolis vt illum soluerent, & leprosis iussit, ostendite vos sacerdotibus, multo fortius voluit vt per confessionem homines se ostenderent sacerdotibus, & illis confiterentur peccata sua. Nempe D. Petrus. *Matth. cap. 18.* ait, quoties remittam fratri meo, septies? Christus ait, non solum septies, sed & septuagies septies, ergo petas, remittere debet, ac alii sacerdotes.

Aduertendum est tamen, quòd antequàm quis ad confessionem accedat, debet accuratè euoluere librum conscientiae, atque in eo peccata sua recolere, vt possit illa deum coram sacerdote commemorare. *Dauid. Psal. 37.* Quoniam iniquitatem me-

am annuntiabo, & cogitabo pro peccato meo. & *Esa. 38.* Recogitabo omnes annos meos in amaritudine animae meae, & *Hier. 2.* Vide vias tuas in conualle, scito quid nam est vallis nisi conscientia? Et talis debet esse meditatio & diligentia, qualem quis adhiberet in re maxime seria. Vnde cogitet tempus, videlicet singulos menses, hebdomadas, dies, deinde postea loca pingat in quibus est conuersatus, quid vbi que fecerit, & personas insuper cum quibus versatus est, recensere debet, & cogitare quidnam cum illis egerit. Recenseat quomodo offendit in quinque sensibus, postea aduolet ad peccata mortalia, & super singulis cogitet qualiter offenderit, ac deum super præceptis decalogi, ac super fidei articulis, si fuerit in eis constans, nam dubius infide, infidelis est. *cap. 4. de hereticis.* Et deinde septem opera misericordiae euoluat, an compleuerit, an reus illorum sit, vel septem sacramentorum ecclesiasticorum, quibus euolutis videbit quantum offenderit. Non tamen debet immorari cogitando multum super peccatis iræ aut odii & carnis, quia facilius super his noua posset oriri tentatio, teste *Eckio in libr. de sacramen. Homil. 44.* Et ita concludimus vocalem confessionem, quàm quidam auricularem vocant, necessariam esse. Et ita tenet vniuersalis ecclesia. *cap. si. de penit. d. 1.* Et contrarium tenere est hereticum. Quæ ecclesia errare non potest quia Christus orauit pro ea: nec hoc iugum imposuisset nobis, si hoc Christus non præcepisset Apostolis, qui postea per manus nobis tradiderunt. Et multa alia Deus fecit & præcepit, quæ non sunt in Euangelio scripta, sed sufficit ab Apostolis esse tradita quibus clauis datae erant.

Eos & eorum quemlibet à quibuscunque eorum peccatis, criminibus & delictis quantumcunque grauibus & enormibus, etiam seddi apostolicæ referuatis, etiam in bulla quæ in die cœnæ Domini

legi

legi consuevit, contentis, & à cen-
suris propterea incurfis.

Nota differentias inter excommunica-
tionem maiorem & minorem. Prima quia
maior à communionem hominum reuocat,
minor à receptione sacramentorum. *cap. 2. de excep.* Secunda à maiori absoluit is
qui excommunicauit. *c. nuper. & cap. si con-*
cubine. de sent. excomm. à minori etiam, ali-
us & simplex sacerdos cui aliter confiteri
potest, quia eius est soluere, cuius est liga-
re. *l. si voluntate. ff. de sponsa.* Tertia celebras
excommunicatus maiori excommunica-
tione, est irregularis. *cap. laicos. & cap. po-*
stulatus. de cler. excomm. Secus in excom-
municato minori, licet peccet. *ca. si de cler.*
excomm. Quarta non repellit minor ex-
communicatio ab agendo. Sicut in maiori.
cap. intelleximus. de iudicis. Et sic potest
esse testis excommunicatus minori. *ca. de*
ceruinis. de sent. excomm. in 6. Quinta ex-
communicati maiori eligere non possunt,
secus in minori detenti. *c. si de clericis excom.*
ca. cum dilectus. de consue. ca. cum inter, de elect.
Sexta communicans cum excommunicato
maiori est excommunicatus, & peccat.
cap. 2. de exceptionibus. Secus in minori. Nam
communicans cum excommunicato mi-
nori excommunicatione non contrahit
labem etiam minoris excommunicationis.

Alia differentia colligi possunt ex his
quæ scripti in rub. de excommunicatis. *videndis.*
Ibi sexaginta poenas excommunicatis con-
gressi.

Præuia tamen emendatione cū
pœnitentia & debita satisfactione
hac vice duntaxat absolueri, ac
pro commissis sibi pœnitentiam
salutarem iniungere, ac vota
quæcunque per eos emissa, casti-
tatis & religionis votis duntaxat
exceptis: in alia pietatis opera
commutare valeant, facultatem
dicta autoritate apostolica im-
partitur. Et insuper vt eisdem

Christi fideles etiam præmiis cœ-
lestibus ad hoc inuitemus, omnib.
& singulis Christi fidelibus supra-
dictis qui præmissa adimpleuerint,
ac processionem desuper in-
dicendam & ordinandam in ora-
tione & absque strepitu ac con-
tentione secuti, aut qui aduersa
valetudine, seu alio legitimo im-
pedimento detenti, huiusmodi
processioni interesse nequeunt,
elemosynam iuxta eorum deuotio-
nem alicui pauperi Christi eis
benè viso piè elargiti fuerint, vel
si indigentes existant, quinquies
orationem dominicam & toties
salutationem angelicam pro pace
& foelici statu militantis ecclesie,
orantes deuote recitauerint, de om-
nipotentis Dei misericordia, ac
beatorum Petri & Pauli Aposto-
lorum eius autoritate consili ple-
nissimam peccatorum suorum re-
missionem in domino concedi-
mus & elargimur.

Casus episcopis referuari his
versibus comprehendi possunt.

*Virginis intacte, pueri & supinator alibi
Pontificem, occisor, cleri percussor, adulter,
Virgineam soluens votum blasphemus, & o-
mnis
Sacrilagus proprie prolis sedator iniquus,
Sacrilegus secte falsi, sedator & ignis.
Qui clandestine uxori se federe iungit.
Hec sunt Pontificis, vel quæ seruauerit ipse.*

Primus est casus in deflorante virgi-
nem. *c. 2. de adul.* Secundus in concubitore
pueri. Tertius in homicida, vt in rub. de ho-
micida. Quartus in clerici percussore. *c. si quis
suadente. 17. qu. 4. & in rub. de cler. percussore.*
Quintus in adultero, vt in rub. de adul.

Rub. 2

Sextus in soluente votum virgineum & corrumpente moniales. Idem in soluente aliud votum. *cap. 1. de voto.* Septimus in blasphemio. *in c. 2. de maledictis.* Octauus omnis sacrilegus, siue de sacro siue de non sacro. Nonus cognoscens confanguineam. Decimus sortilegus. *in rubr. de sortileg.* Vndecimus in sectatore sectæ, id est, in hæretico. *ca. ad abolendam. de heret.* Duodecimus falsarius, *in rub. de falsis.* Decimustertius ignis sectator, id est, incendiarius. *in rub. de rapto. & incend. & c. si quis pessimam. 24. qu. 5.* Quartus decimus clandestinum matrimonium contrahens *in rub. de clande. de p.* Vltimus, casus est quando episcopus sibi referuauerit.

Qua remittuntur pœnæ iniunctæ tam pro mortalibus quam venialibus, & iniungendæ seu quæ potuerunt iniungi, teste Adriano *in 4. sent. rub. de clauibus. §. sed ex hoc petas. vers. pro intellectu.* Et intelligitur à Deo plena remissio, prout clauium potestas se extendit. *gl. in extraua. 7. in verb. plenissimam, de penit. in communibus.*

Indulgentiæ concessæ sunt vsque ad quinquennium, à quo tempore computetur, an à data, an à publicatione. Certum est quod indulgentiæ concessæ valent à tempore datæ. *c. capitulum. de rest. & ab illo tempore ius est quæsitum illi loco cui concessæ, sunt, & ab illo tempore paratur facultas capacibus ad lucrandum illas.* Sed quantum ad eos qui lucrari, volunt, incipiunt in eis efficaciam habere, quam primum eis præsentantur & notificantur. Ideo istud quinquennium computatur à die quo exhibitæ sunt literæ, quæ debent exhiberi episcopo. *cap. cum ex eo. de pen. & remis.* Nam antequam publicentur, non possunt lucrari. *cl. 2. de penit. & remis.* quia populus eas ignorat, & in concernentibus animam requiritur scientia & acceptio. *arg. c. gratia. de rescr. in 6. & receptio literarum. c. audita. de restit. spol.* Et quando priuilegium datur populo, ipsum publicè infinuandum &

publicandum est. *arg. l. nam ita. ff. de adopt. ut officium. §. compeccandi. de hereticis. Bonifacius in d. clem. 2. num. 16.* Ideo hoc quinquennium non computabitur nisi à die infinitionis seu exhibitionis.

Et vt hæc omnia ad multorum vtilitatem peruenire valeant, simul & misericors dominus pluribus exoretur, omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & aliis ecclesiarum prælatis, vt quam primum præsententur literæ ad eorum manus peruenierint, eas siue earum transumptum manu alicuius prælati seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ subscriptum, vbi que per eorum prouincias diocesanas vel ecclesias, absque vlla fraude vel quæstu cum gratiis, concessionibus, facultatibus & indulgentiis suis, gratis publicari faciant, in virtute sanctæ obedientiæ præcipiendo mandamus, constitutionibus & ordinationibus apostolicis & aliis contrariis non obstantibus quibuscunque. Præsentibus postquam in vrbe ac ciuitatibus & diocesibus prædictis publicatæ fuerint, aut ad suprascriptorum Christi fidelium aures peruenierint, & quartæ ac sextæ feriæ ac dominica dies, præfati elapsi fuerint, minimè valituris. Datum Romæ apud S. Petrum anno incarnationis domini 1543. 5. Id. decemb. pontificatus nostri anno. 10.

Bla. El. Vlgimen. B. Mosta.

ADDIT.